

žalovaná strana povinna obstarati zrušení exekucí již provedených, totiž . . .«, tedy vlastně nikoli alternativně, pak ovšem vysvětlil, kam cílí rozšíření žaloby, uváděje, že nejde o přímé zrušení exekuce, nýbrž jen o to, by byla žalovaná strana uznána povinnou opatřiti zrušení exekuce anebo sjednati jeho zákonné předpoklady, tedy zdánlivě alternativně. Takovýmto zákonným předpokladem jest však v prvé řadě zaplacení neb jinaké vypořádání se s věřitelem, zde s Josefem V-em ať již přímo neb nepřímou, a o to žalobci vlastně jde a k tomu právě byla odsouzena žalovaná výrokem odvolacího soudu. Uvádí proto odvolací soud správně, že žalobní návrh na zrušení exekuce není návrhem alternativním, neboť se jím účel žaloby nevyčerpává, tak jak je tomu při jednotlivých návrzích v odst. A č. 2 rozsudečného výroku. Vždyť pouhým zrušením exekuce, k němuž by mohlo dojíti po případě pouhým upuštěním vymáhajícího věřitele od exekuce, nebyla by dotčena jeho pohledávka a tudíž ani žalobcův dluh, a prosté zrušení exekuce již povolené nebylo by samo o sobě ještě postačitelým důvodem pro opoziční žalobu při povolení exekuce nové. K tomu přistupuje ještě úvaha, že žalobce sám ponechal žalované právo, by se svého závazku sprostila zaplacením žalovaného peníze k jeho rukám. Nelze jí tedy ukládati vedle toho ještě povinnost, by se postarala o to, by Josef V. zakročil o zrušení exekucí, neboť zaplatí-li přímo žalobci, bude na něm, aby on V-a uspokojil a vymohl na něm zrušení exekucí. Uvádí-li konečně žalobce v dovolání, že jest jisto, že by Josef V. k vyzvání žalované banky exekuce zrušil, ježto se postup směňky na něho stal jen na oko, poněvadž mu banka ničeho nedluhovala, ani směnku nedarovala, tak že byl V. vlastně jen jejím plnomocníkem, dotýká se otázky, která nespadá v rámeček tohoto sporu.

Čís. 6894.

Úmluva před válkou, že jest splátku zapraviti v rakouských zlatých mincích s vyloučením papírových peněz, nepřiči se zákonnému zákazu ani dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 10. března 1927, Rv I 1427/26.)

Smlouvou z roku 1907 zavázaly se žalované, že zaplatí žalobci splátku 50.000 K v rakouských zlatých mincích s vyloučením papírových peněz. Žalobě o zaplacení 50.000 K ve zlatě v ceně 315.000 Kč bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Není sporu o tom, že smlouva ze dne 7. června, pokud se týče 1. července 1907 není smlouvou o zápůjčku (§§ 983 až 1001 obč. zák.). Než na tom nezáleží, nýbrž rozhoduje, že žalované se touto smlouvou zavázaly, že poslední splátku 50.000 K zaplatí žalobci v rakouských zlatých mincích s vyloučením papírových peněz. Bylo tudíž předmětem

závazku 50.000 K rak. uh. měny ve zlatě, pokud se týče ve zlatých korunách, jak správně usoudili nižší soudové. Samé znění smlouvy nedopouští jiného výkladu a nebylo proto ani třeba, sahati k vykládacímu pravidlu Šu 914 obč. zák., ačkoliv pravdou jest, že výklad, jejž smlouvě dávají žalované také ještě v dovolání, že totiž předmětem závazku byly jen peníze rakousko-uherské měny v nominální hodnotě 50.000 K a že tudíž žalobce by se musil spokojiti s 50.000 K rak., nedal by se nijak uvésti v soulad ani s pravidly poctivých styků. Ale předmětem závazku nebylo ani určité množství zlata, jak dovolání na jiném místě tvrdí, nýbrž určitá suma peněz, totiž 50.000 K rak. uh. měny, která ovšem podle smlouvy neměla býti zaplácena v penězích papírových, nýbrž ve zlatých mincích a to ve zlatých mincích měny rakouské, pokud se týče rakousko-uherské. Vymínil-li si žalobce splnění ve zlaté měně a to ve zlaté měně určité, nepřichází v úvahu národohospodářský význam peněz, ale pozbývá i důležitosti místo plnění, najmě když proti případnému přepočítání dluhu ve zlatě na československé koruny nebylo námitek, naopak strany se shodly na klíči 1 : 6·5, aniž při tom žalované učinily si nějaké výhrady. Jde tedy jen ještě o to, zda tak zv. zlatá doložka, t. j. přípověď placení ve zlatě, pokud se týče ve zlatých mincích určité měny nepřičí se dobrým mravům nebo zákonnému zákazu a není-li proto stížena nicotností ve smyslu Šu 879 obč. zák., k níž by se po případě hleděti muselo z moci úřední. Že ujednání, o něž jde, nepřičí se dobrým mravům, nevyžaduje bližšího odůvodnění (srovn. sb. n. s. 3636) a samo dovolání na této námitce již netrvá, trvá však na tom, že se doložka přičí zákonnému zákazu, než dovolání nemá pravdu ani zde. Dovolací soud rozhodl a blíže odůvodnil zejména i v rozhodnutí uveřejněném ve sb. n. s. pod čís. 1532, že ze zákonů a nařízení vydaných po převratu ve věcech měny a úpravy valutních poměrů nelze dovozovati, že by plnění ve zlatě bylo v republice Československé zakázáno, a dovolání se proto ve směru tom odkazuje na dotyčné důvody tohoto rozhodnutí. Než zákaz takový neplyne ani z předpisů, k nimž poukazuje dovolání, totiž z výnosu ministerstva financí ze dne 21. května 1848, čís. 1152, schváleného císařským patentem ze dne 2. června 1848, čís. 1157 sb. z. s. a z císařského nařízení ze dne 7. února 1856, čís. 21 ř. zák., neboť přezírá dovolání, že již tento výnos ministerstva financí stanovil, že, přísluší-li placení ve zlatých mincích nebo ve stříbrných mincích cizozemských, může dlužník podle své volby plniti v těchto mincích nebo podle jejich hodnoty v době placení v bankovách, a že císařské nařízení ze dne 7. února 1856, čís. 21 ř. zák. sice obsahuje patrně vzhledem k ustanovení Šu 987 obč. zák. zvláštní předpisy ohledně zápůjček, ale jinak až do úplného zrušení vnučeného oběhu ponechává v platnosti ustanovení císařského patentu ze dne 2. června 1848, z čehož patrně, že ani tyto zákony placení ve zlatě nezakazovaly, nýbrž je jen zvlášť upravovaly. Ale také v čl. 86 statutu rakousko-uherské banky později nezměněném (zák. ze dne 27. června 1878, čís. 66 ř. z.) byly vyjmuty ze vnučeného přijetí bankovek za plnou jmenovitou cenu případy, když jest podle zákona nebo závazku někomu platiti v minci

kovové, dále pak stanovil § 18 třetího dílu cís. nař. ze dne 21. září 1899, čís. 176 ř. zák., že závazky založené počínajíc 1. lednem 1900, které mají býti splněny efektivně v druhu mince v § 15 odst. 3 tohoto nařízení nejmenovaném, nebo ve měně cizozemské, jest efektivně splniti v určitém druhu mince nebo v cizozemské měně, a konečně stanoví pro obor práva obchodního čl. 336 obchodního zákonníka zcela všeobecně přípustnost přípovědi plnění efektivního, pokud se týče v určitých mincích. Nepříčí se tedy přípověď placení ve zlatě nijak zákonu, a dalo by se v této příčině k vůli úplnosti odkázati také ještě k §§ 1 a 2 cís. nař. ze dne 20. března 1915, čís. 69 ř. zák. o vyrovnání soukromoprávních peněžních dluhů státu znějících na zlaté mince nebo cizozemskou měnu, které platiti jest v tuzemsku, jež stanoví zvláštní výjimky pro placení státem, čehož by nebylo bývalo zapotřebí, kdyby zákon závazky ve zlatě neuznával vůbec. Není tedy ujednání, o něž se opírá žaloba, nicotné ani proto, že se příčí zákonnému zákazu, a dlužno je tedy splniti, pokud se tak dosud nestalo.

Čís. 6895.

Třebas se propachtovatel hostinské koncese pachtýři zavázal, že hostinského, jehož mu pachtýř oznámí, ohlásí jako svého náměstka koncese, jest, byl-li pachtýřem jmenovaný hostinský vpravdě podpachtýřem, ohlášení jeho propachtovatelem projevem učiněným na oko, jímž měl býti obcházen předpis šu 55 a 19 živn. řádu. Smlouva taková jest nicotnou a podpachtýř používá hostinských místností bez právního důvodu. Šlo-li stranám o to, by pachtýř získal místnosti ku provozu koncese podpachtýřem, jest smlouvu posuzovati jednotně jako smlouvu pachtovní.

(Rozh. ze dne 10. března 1927, Rv I 292/27.)

Žalobu manželů Františka a Bertý M-ových proti Karlu R-ovi a Karlu V-ovi o vyklizení hostinských místností o b a n i ž š í s o u d y zamítly. N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Dovolání, pokud se opírá o dovolací důvod čís. 4 šu 503 c. ř. s., nelze upříti oprávnění. Podle pachtovní smlouvy ze dne 25. září 1923, uzavřené mezi Františkem M-em, majitelem hostince »U modrého hroznu« ve V. čp. 14 jako propachtovatelem a Karlem V-em, majitelem pivovaru v K., jako pachtěrem, propachtoval František M. Karlu V-ovi hostinskou koncesi s místnostmi ve smlouvě uvedenými na dobu tří let od 1. října 1923 do 30. září 1926, při čemž bylo ve smlouvě stanoveno nájemné z domu 500 Kč a pachtovné za koncesi 1.500 Kč ročně, kteréžto částky měly býti odpočítávány od dluhu propachtovatelova u pachtěře (odst. I. až III.). Veškeré daně a přírážky ze živnosti (hostinské), jakož i daň domovní a důchodová z pachtovného měly býti placeny pachtěrem bez započtení na pachtovné (odst. IV.). Volba ho-